

Zarządzanie i Marketing

Dr inż. Eryk Szwarc

e-mail: eryk.szwarc@tu.koszalin.pl
pokój: 106-A

Konsultacje i dodatkowe informacje:
kpiz.tu.koszalin.pl

Informacja w zarządzaniu

Podstawą funkcjonowania każdej organizacji jest posiadanie określonych informacji.

- Informacje są tym, co powstaje w wyniku pewnych działań myślowych człowieka (obserwacji, analiz) z sukcesem zastosowanych do danych, by określić ich istotę i znaczenie.
- Informacje to dane przetworzone tak, by miały znaczenie dla decydenta w konkretnej sytuacji decyzyjnej

Informacja w zarządzaniu, która jest przetwarzana w systemie informatycznym, jest ich szczególnym rodzajem.

Pozwala ona na realizację podstawowych funkcji zarządzania, czyli: **planowania, organizowania, przewodzenia i kontrolowania.**

Infrastruktura zarządzania

Skuteczne i efektywne dostarczanie informacji dla zarządzania, przejawiające się w **podejmowaniu właściwych decyzji**, wymaga odpowiedniej **infrastruktury zarządzania**.

Infrastrukturę tę stanowią urządzenia i budynki, których istnienie jest niezbędne do prawidłowego zarządzania

Można przyjąć, że infrastruktura jest platformą środków technicznych umożliwiającą funkcjonowanie zarządzania.

Informatyczna infrastruktura zarządzania (IIZ)

Elementy takie jak:

- hardware
- software
- zasoby informacji, wiedzy, modele i procedury w:
  - bazach danych
  - bazach modeli
  - bazach wiedzy
- sieci

Bazy

Bazy danych

Są odpowiednio zorganizowanymi **zbiorami wzajemnie powiązanych danych**, zaspokajających potrzeby informacyjne jednego lub wielu użytkowników

Bazy modeli

pozwalają na symulacje konsekwencji podejmowania różnych decyzji oraz na wielokryterialną ocenę

Bazy wiedzy

są najbardziej zaawansowaną postacią baz, umożliwiającą zarówno zarządzanie wiedzą, jak i podejmowanie decyzji w warunkach nadzwyczajnych, np. badania zachowań organizacji w sytuacjach kryzysowych, szkolenia w procesach negocjacji

Systemy informatyczne zarządzania (SIZ)

Współczesne podejście do problematyki zarządzania jest podejściem **procesowym**. Na podstawie tego kryterium można wyróżnić następujące **typy systemów informatycznych**:

- **systemy opisujące procesy** (systemy transakcyjne)
- **systemy monitorujące przebieg procesów** (systemy informowania kierownictwa i systemy wyszukiwania informacji)
- **systemy doradcze**, które wspomagają procesy decyzyjne (systemy wspomagania decyzji i systemy ekspertowe)
- **systemy wspomagające procesy** (np. systemy wykorzystywane w pracy biurowej, systemy raportowania, systemy obsługujące pocztę elektroniczną, systemy wspomagające e-learning)
- **systemy kompleksowe**, łączące wybrane lub wszystkie cechy wymienionych systemów informatycznych

Systemy transakcyjne (ST)

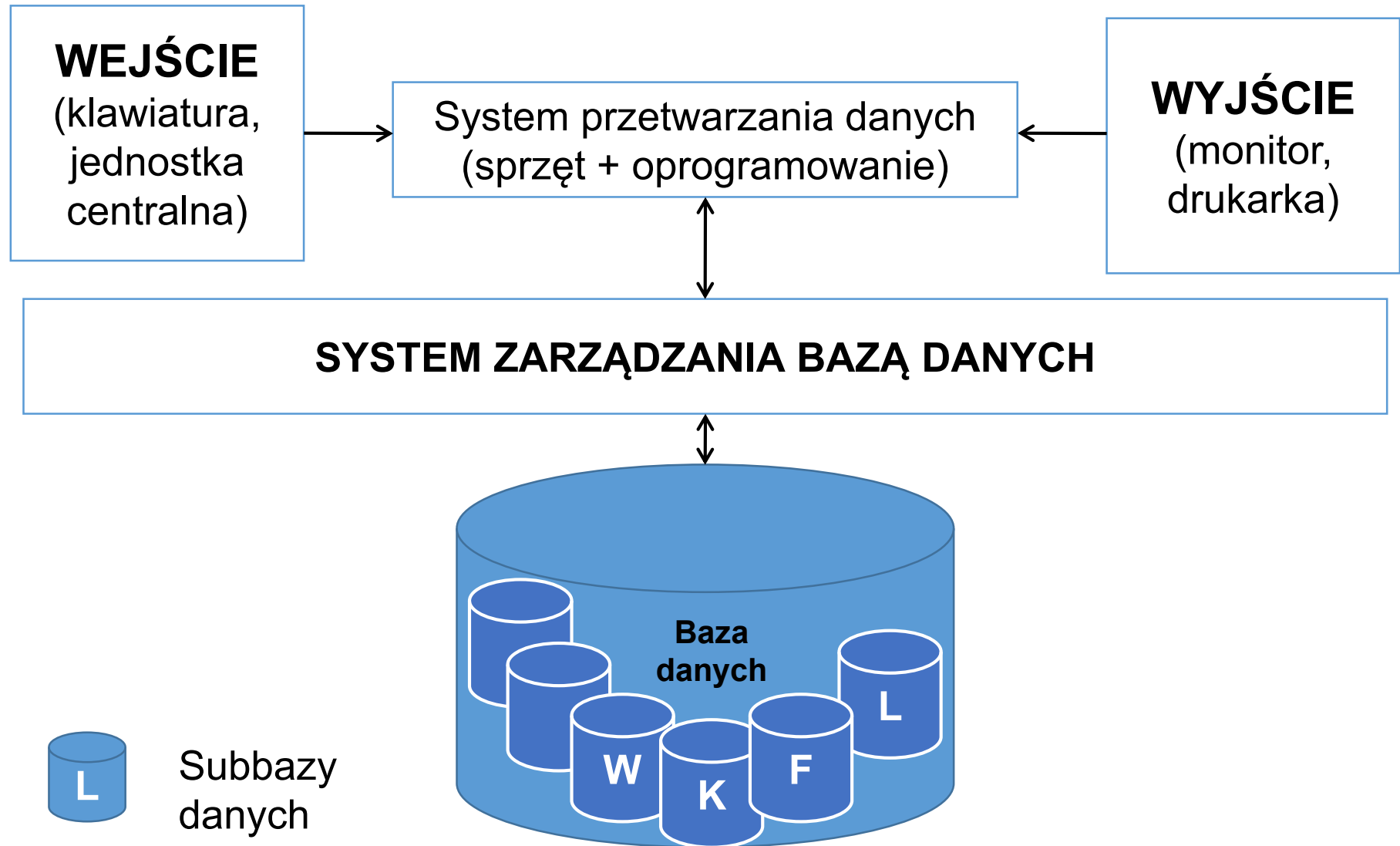
Najpowszechniejsze w użyciu systemy informatyczne.

Podstawowym elementem systemów transakcyjnych są **bazy danych** lub **hurtownie danych**.

Zastosowanie bazy danych pozwala na skoncentrowanie w jednym miejscu rutynowej działalności organizacji, związanej np. z polityką personalną (rekrutacją, selekcją, czy analizą przebiegu kariery zawodowej pracownika).

Baza danych, a bardziej precyzyjnie oprogramowanie, które nią zarządza (**system zarządzania bazą danych**), pozwala na dysponowanie różnorodnymi zbiorami danych o organizacji.

Systemy transakcyjne (ST)

Systemy Informowania Kierownictwa (SIK)

Systemy informatyczne monitorujące przebieg procesów zarządzania (Systemy Informowania Kierownictwa - SIK)

Systemy te w porównaniu z systemami transakcyjnymi są bardziej złożone.

Mają one specjalistyczne oprogramowanie, które pozwala na pracę **w trybie konwersacyjnym, czyli pytanie – odpowiedź.**

Doradcze systemy informatyczne

System doradczy to inteligentny program komputerowy, korzystający z wiedzy i procedur wnioskowania na tyle trudnych, że wymagających znacznej wiedzy specjalistów (ekspertów).

Systemy tego typu nazywa się **Systemami Wspomagania Decyzji (SWD)** oraz **Systemami Ekspertowymi (SE)**.

Systemy te traktuje się kompleksowo, ponieważ w praktyce następuje połączenie funkcji realizowanych przez oba systemy.

Historycznie systemy klasy SWD były powiązane z algorytmicznymi problemami decyzji, natomiast systemy klasy SE – z heurystycznymi.

Przyczyny stosowania systemów doradczych

U podstaw zastosowania **systemów doradczych** leży przekonanie, że **wielu problemów z zakresu zarządzania nie można rozwiązać w sposób rutynowy** (algorytmiczny).

Sposób rutynowy to określona metoda rozwiązania i możliwość skorzystania z bazy danych i bazy modeli.

Jeżeli problemu nie można rozwiązać w sposób jednoznaczny, to sięga się do bazy wiedzy.

Przy stosowaniu tego typu metod wykorzystuje się wiedzę ekspertów, dotychczasowe doświadczenie zdobyte przy rozwiązywaniu złożonych problemów oraz doświadczenie zdobyte w zarządzaniu wiedzą.

System doradczy a inżynieria wiedzy

System doradczy można określić też jako IIZ, który wykorzystuje dane, wiedzę, modele i reguły wnioskowania zawarte w odpowiednich bazach do rozwiązywania złożonych problemów, wymagających umiejętności profesjonalisty z danej dziedziny (eksperta).

Projektanta takiego typu systemu określa się mianem **inżyniera wiedzy**, a dziedzinę, która się tą problematyką zajmuje – **inżynierią wiedzy**.

System doradczy jest budowany w dialogu z ekspertami, od których są pozyskiwane dane i wiedza.

Elementy te są za pomocą procedur i modeli przetwarzane i dostarczane użytkownikowi.

System doradczy a turbulentne otoczenie

Systemy transakcyjne i SIK zakładały pewność i niezmiennność informacji.

W systemach doradczych to założenie zostało uchylone i **proces wnioskowania odbywa się w warunkach niepewności.**

To podejście jest bardziej odpowiednie dla współczesnej organizacji funkcjonującej w **turbulentnej rzeczywistości**, w której dane są trudno między sobą porównywalne.

Systemy informatyczne wspomagające procesy zarządzania

Zbiór systemów wspomagających procesy zarządzania jest bardzo duży.

Można wybrać z niego dwa pakiety jako ilustrację możliwości systemów informatycznych we wspomaganiu procesów zarządzania.

W każdej organizacji, w której są zainstalowane komputery personalne wykorzystuje się **systemy automatyzacji pracy biurowej** w zależności od potrzeb i woli użytkownika.

System może być zastosowany samodzielnie lub w powiązaniu z innymi systemami.

Systemy automatyzacji pracy biurowej

Spośród systemów automatyzacji pracy biurowej szczególnie użyteczne są:

- **edytory tekstów**, które pozwalają na automatyzację korespondencji biurowej
- **arkusze kalkulacyjne**, pozwalające na przeprowadzanie różnego typu obliczeń z zakresu rachunkowości i finansów
- **pakiety graficzne**, które umożliwiają prezentację otrzymanych wyników
- **bazy danych**, które umożliwiają przechowywanie i przetwarzanie dużych zbiorów danych oraz sporządzanie różnych zestawień w wymaganej przez użytkownika postaci

Kompleksowe systemy informatyczne

Wymienione uprzednio typy systemów są zawarte w jednym systemie informatycznym – **systemie kompleksowym**.

System taki wspomaga podstawowe funkcje zarządzania (planowanie, organizowanie, motywowanie i kontrolowanie) , określa się go skrótem **ERP** (ang. **Enterprise Resource Planning** – planowanie zasobów przedsiębiorstwa).

System ERP jest uważany obecnie za najwyższą formę systemu zintegrowanego

Baza danych w ERP

Sercem całego systemu jest **centralna baza danych**, z którą poszczególne programy wymieniają dane.

Baza danych gromadzi i przechowuje dane z różnych obszarów działalności organizacji.

Użycie **jednej bazy danych** usprawnia przepływ informacji między wszystkimi obszarami działalności biznesowej organizacji.

Źródłem danych dla bazy są komórki organizacyjne (działające w nich aplikacje).

W bazie danych ERP **wprowadzenie nowych danych następuje tylko raz w jednym miejscu.**

Powoduje to automatyczne uaktualnianie wszystkich powiązanych z nim danych.

Aplikacje w ERP

W ramach systemu ERP mogą działać aplikacje niezależnych producentów, które są zintegrowane z innymi elementami systemu.

Producenci systemów tej klasy coraz częściej wprowadzają do swoich systemów rozwiązania innych firm, np. aplikacje automatyzujące wymianę informacji z bezpośrednim otoczeniem organizacji (dostawcy, klienci), zaawansowane moduły finansowo-księgowe oraz systemy kadrowo-płacowe.

Producenci systemów klasy ERP w celu lepszej integracji poszczególnych rozwiązań oraz bardziej kompleksowej obsługi organizacji przejmują innych, zazwyczaj mniejszych producentów oferujących aplikacje obsługujące dane systemy.

Rozwój ERP

Otwarcie systemu na otoczenie nie tylko przez eksport/import danych lecz także prawdziwą **wymianę danych on-line**.

W ten sposób zamówienia zakupu w jednym systemie będzie się automatycznie pojawiać jako zamówienie sprzedaży w systemie dostawcy.

Rozwiązanie takie traktuje **Internet jako sposób przekazywania danych wewnątrz organizacji i komunikacji z otoczeniem dając podwójną korzyść**:

- pozwala na bieżąco monitorować rynek
- umożliwia ciągłą komunikację z kontrahentami

Cechy nowoczesnych ERP

Silna orientacja na budowanie związków z klientami i partnerami biznesowymi.

Oznacza to że moduły sprzedaży i dystrybucji są rozbudowane do poziomu zarządzania relacjami z klientami (**CRM**), a logistyka produkcyjno-zaopatrzeniowa zostaje zintegrowana w ramach zarządzania łańcuchem dostaw (ang. Supply Chain Management, **SCM**), które obejmuje m.in.:

- planowanie łańcucha dostaw
- planowanie popytu
- koordynowanie zamówień
- planowanie wytwarzania i dystrybucji

PODSUMOWANIE

- elementem infrastruktury zarządzania w organizacji jest informatyczna infrastruktura zarządzania (IIZ)
- pracownicy organizacji wykorzystują IIZ poprzez obsługę systemów informatycznych zarządzania (SIZ)
- SIZ pozwala na budowanie elastycznych form struktur organizacyjnych, sprzyja organizacyjnemu uczeniu się, usprawnia funkcjonowanie i rozszerza zakres działalności organizacji
- na SIZ składają się: ST, SE, SWD, SIK, ERP, systemy automatyzacji pracy biurowej i inne